

תת"ע 5909/04/15 - מדינת ישראל נגד ביטון אלישי

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

תתע"א 5909-04-15 מדינת ישראל נ' ביטון אלישי
תיק חיצוני: 52200832492

בפני	כבוד השופט טל פרי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	ביטון אלישי
נאשם	

החלטה

מונחת לפני בקשה לביטול פסק דין בהעדר, שניתן ביום 28.3.16, בגין עבירה של נהיגה בשכרות מכח סירוב לתת דגימת אוויר נשוף, בניגוד לסעיף 62(3) לפקודת התעבורה.

המבקש נדון בהעדר, לאחר שהזמנה לדיון שנשלחה לכתובתו הרשומה, הוחזרה בציון "לא נדרש".

לטענת של המבקש, הוא טעה במועד הדיון וכעולה מהתצהיר שהגיש הוא לבית המשפט "לפי מה שזכור לי הדיון היה צריך להתקיים בתאריך 28.4.16, אני התקשרתי למזכירות לברר באיזה שעה הדיון ונודע לי שהוא כבר יתקיים (הטעות במקור- ט.פ) 28.3.16".

ב"כ המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי בתיק בית המשפט קיים אישור מסירה אשר חזר בציון "לא נדרש" ולפיכך המבקש זומן כדן על פי תקנה 44 א לתקנות סדר הדין הפלילי ולכן, יש לדחות את הבקשה.

עוד יצוין בהקשר זה כי אין מדובר בבקשתו הראשונה של המבקש לבטל את פסק הדין שכן תיק זה כבר נדון בעבר בהעדר התייצבות המבקש.

המבקש זומן לדיון ליום 6.5.15 ולא התייצב ולפיכך נדון בהעדרו ע"י כב' השופט צימרמן.

בתאריך 1.7.15 הגיש המבקש בקשה לביטול פסק הדין אשר ניתן בהעדר ובהחלטתו מיום 5.7.15 דחה בית המשפט את הבקשה הזו הלשון "בתיק בית המשפט הזמנה לדיון אשר נמסרה לנאשם ובה נכתב" מסרב לחתום נמסר ביד" בנסיבות אלו, היה על הנאשם להגיע לדיון הקבוע. הבקשה נדחת.

המבקש הגיש בקשה נוספת לביטול פסק הדין וביום 15.7.15 קבע בית המשפט כי בכפוף להצגת אישורים רפואיים ותלונה למח"ש תישקל הבקשה בשנית.

בסופו של יום, קיבל בית המשפט את הבקשה, ביטל את פסק הדין והדין נדחה ליום 24.1.16 להקראה.

מטעמי בית משפט, לאור חילופי מותבים, נדחה הדין ליום 28.3.16 בפני מותב זה. במועד הדיון, הוצג בפני בית המשפט אישור מסירה אשר "חזר בציון" לא נדרש" והמבקש נידון, בשנית, בהעדרו.

דין והכרעה

בע"פ 4808/08 מדינת ישראל נ' שרון מנחם, קבעה כבוד הנשיאה בייניש:

"סעיף 130(ח) מאפשר, אפוא, לנאשם שהורשע בעבירת חטא או עוון ונגזר דינו שלא בפניו (לרבות בעבירות שנדונו בהתאם להוראות סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי) לבקש את ביטול הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו בעניינו. זאת, בהתקיים אחד משני תנאים: קיום סיבה מוצדקת לאי-התייצבות המבקש לדיון שנערך בעניינו או גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי-ביטול פסק הדין".

האם קיימת סיבה מוצדקת לאי התייצבות המבקש?

המסגרת המשפטית הרלוונטית לענייננו, ביחס לטענה זו, מוגדרת בתקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד - 1974 וסעיף 237 (א), (ג) לחוק סדר הדין הפלילי[נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 ואלו לשון:

תקנה 44א - **"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט, לעניין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן".**

בע"פ 3613/07, אזוב נגד מדינת ישראל, נקבע:

"תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי עניינה כאמור חזקת

מסירה הניתנת לסתירה. התקנה קובעת חזקה שדבר דואר רשום נתקבל אצל הנמען, אף ללא חתימה על אישור המסירה, תוך חמישה עשר ימים מיום המשלוח. חזקה זו ניתנת לסתירה רק אם הוכיח הנמען כי ההודעה לא נתקבלה מסיבות שאינן תלויות בו....התקנה על פניה אינה פוגעת בזכויות או בעקרונות של שפיטה ואינה חורגת ממתחם הסבירות. לא זו בלבד, אלא שהתקנה אף קובעת בסייפה לה את האפשרות לסתור את חזקת המסירה באופן המאזן בין התכלית שלשמה

הותקנה התקנה לבין זכויותיו של החייב-נמען".

סעיף 237 - "(א) מסמך שיש להמציאו לאדם לפי חוק זה, המצאתו תהיה באחת מאלה:....

(2) במשלוח מכתב רשום לפי מענו של האדם, התאגיד או חבר בני האדם, עם אישור מסירה; בית המשפט רשאי לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה.

...

(ג) נוכח בית המשפט כי המצאה לפי סעיף זה לא בוצעה עקב סירוב לקבל את המסמך או המכתב, או לחתום על אישור המסירה, רשאי בית המשפט לראות את המסמך כאילו הומצא כדן".

בע"פ 6584/09, סמימי נגד מדינת ישראל קבעה כבוד הש' סלוטקי:

"מכל מקום, משנשלחה למערער הזמנה לדין לכתובת הרשומה

ככתובת מגוריו, הן במשרד הפנים והן בתעודת הזיהוי שלו וזו גם הכתובת שהמערער ציין בבקשה שהגיש לבית משפט קמא

לביטול פסק הדין, יש לראות בכך מסירה כדן בהתאם לתקנה 44א, שכן, אין חולקין כי ההזמנה לדין נשלחה בדואר רשום ולא נדרשה".

ברע"פ 9811/09, בעניינו של סמימי לעיל, דחה כבוד הש' ג'ובראן את טענות המבקש וקבע:

"לכל אדם הזכות ליומו בבית המשפט, ואולם זכות זו אינה מוחלטת ואין לאפשר ניצולה לרעה. היעדר התייצבות של אדם מדיון אליו זומן כדן עלולה

עמוד 3

להוביל לתוצאה כי יורשע בדין ודינו ייגזר, כשם שארע בענייננו. משכך היה, הנטל הוא על המבקש לבטל את פסק הדין להראות כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או כי הביטול דרוש כדי למנוע עיוות דין כשם שמורה סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. בנסיבות העניין אין בטענת המבקש הצדקה לביטולו של פסק הדין. והוא יכול להלין רק על עצמו, על כך שלא בדק האם הגיעו אליו דברי דואר".

בעפ"ת 58622-07-13, אבו אלמפלפל נגד מדינת ישראל, קבע כבוד הש' כהן, ביחס לעבירה על תקנה 23(א) לתקנות התעבורה, מסוג הזמנה לדין:

"אין מחלוקת, כי דבר הדואר נשלח לכתובתו של המערער וכי דבר הדואר חזר בציון "לא נדרש". ב"כ המערער לא הצליח לסתור את החזקה הקבועה בחוק, ולפיכך מדובר במסירה כדין".

ברע"פ 7862/13, בעניינו של אבו אלמפלפל לעיל, דחה כבוד הש' ג'ובראן את טענות המבקש וקבע:

"סוגיית חוקיות חזקת המסירה הקבועה בתקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, עליה מבוססת טענתו זו של המבקש, נדונה בהרחבה ב-ע"א 97/3613 אזוב נ' עיריית ירושלים, פ"ד נו(2) 787 (2002)".

בע"א 618/74, פאעור נ' קמיל, אמר כבוד השופט לנדוי:

"לדעתי, אדם המקבל הודעה מאת הדואר שמכתב רשום נתקבל עבורו, רואים אותו כאילו בפועל קיבל את המכתב כעבור הזמן הדרוש כדי לקבלו, ואם הוא מתעלם מן ההודעה ללא מספקת, אין שומעים לטענתו שלא קרא את תוכן ממש כאילו קיבל את המכתב לידי והשליכו לסל".

מעיון באישור המסירה שבתיק עולה כי המבקש לא טרח להוציא את דבר הדואר הרשום ולפיכך אין לו להלין אלא על עצמו.

לענין טענתו בתצהיר, על פיה שכח את מועד הדיון או לחילופין טעה בתאריך יפים דבריו של כב' הש' שמגר ברע"פ 418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו כי זכותו של הנאשם ליומו בבית המשפט אינה זכות

"מקרי אי ההתייצבות הם רבים מדי, מכדי שטענת השכחה כפשוטה תהפוך לעילה מספקת לביטולו של פסק הדין, שניתן בהיעדרו של הנאשם עקב אי-התייצבותו.

...

אם שכח את מועד המשפט, אין לו אלא להלין על עצמו. שכחה אינה אלא אחת מן הצורות של חור תשומת הלב או של הרשלנות, וערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת, הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות. מערכת המשפט חייבת לשאוף לכך, כי המשפטים יתנהלו כסדרם ובמועד שנקבע להם מעיקרא, וכי לא יתפתח או יתרחב הנוהג של דחיות מיותרות או של דיון כפול ללא צורך, שיש בהם כדי להעמיס על קופת הציבור בכלל ועל בתי המשפט בפרט עומס נוסף, שאין הם יכולים לעמוד בו ואשר גם אינו מוצדק לגוף העניין. מי ששכח יישא בתוצאות שיכחתו, ולא הציבור בכלל, ובתי המשפט בפרט, הם שיצטרכו ללכת עקב בצד אגודל אחרי מידת תשומת הלב, אותה מוכן פלוני לגייס במועד נתון לעניין ההליכים המשפטיים שנפתחו נגדו"

האם ייגרם למבקש עיוות דין באם לא יבוטל פסק הדין?

בע"פ 4448/09 קמר נגד מדינת ישראל נאמר:

"כמו כן, לא עלה בידי המערער להוכיח כי הותרת ההרשעה על כנה תגרום לו עיוות דין. היגד זה פורש בהלכה הפסוקה **כמבחן** הסתברותי-תוצאתי הבוחן את היחס בין הפגם לבין **האפשרות של שינוי תוצאת המשפט...דומה כי המערער הגיש** **הבקשה להסבת הודעת תשלום הקנס על שם אחיו, אך בשל** **שיטת הניקוד הנוהגת בגין עבירות תעבורה וחששו משלילת רישיון הנהיגה. המדובר בטענה שכיחה המועלית באופן תדיר**

בבית משפט זה. אין המדובר בנסיבות בהן נעלה מכל ספק כי **דיון בעניינו של המערער היה מוביל למסקנה שיש לזכותו ולהסב הודעת תשלום הקנס על שם אחיו. בשים לב לנכונות של אחר ליטול אחריות לביצוע עבירות המיוחסות לפלוני ובכך לאפשר לאחרון להימלט מאימת הניקוד ולהסיר מעליו החשש משלילת רישיון הנהיגה, על בתי המשפט לצמצם תחולתו של תנאי עיוות הדין אך למקרים חריגים ומיוחדים, בהם אין כל ספק, כי דיון ענייני בהודעת תשלום הקנס, היה מוביל לזיכוי הנאשם".**

בנסיבות שבפני, לא התרשמתי כי מדובר במקרה חריג שיש להחיל עליו את הכלל לעניין "עיוות דין", כפי שנקבע בפסק הדין לעיל.

לאור כל האמור לעיל, הבקשה לביטול פסק הדין נדחית.

המזכירות תעביר החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, י"א ניסן תשע"ו, 19 אפריל 2016, בהעדר הצדדים.